

entrevista amb...

VICENÇ ALAY, MINISTRE D'ORDENAMENT TERRITORIAL, MEDI AMBIENT I AGRICULTURA

“Rescatar la concessió del forn és una opció però la millor via seria un acord”

Vicenç Alay repassa els quatre mesos que fa que està al capdavant del ministeri d'Ordenament Territorial, Medi Ambient i Agricultura, període marcat per la gestió del dia a dia, i avança les línies a seguir en els diferents departaments. El ministre considera que ja ha arribat l'hora de començar a traduir un programa i una filosofia política en projectes de llei. Així mateix, defensa canvis quant al forn incinerador i en la Llei de contractació pública.

M. S.
ANDORRA LA VELLA

¿Com valora els primers mesos al capdavant d'un ministeri en què bona part del pressupost ja estava compromès?

A l'interior d'un ministeri hi ha dues dimensions que se superposen. Una és més tècnica, que vol dir que has de governar, treballar, tirar endavant una sèrie d'accions, i aquesta part més immediata sí que està absolutament condicionada pels números. Sí que ens hem trobat amb una cosa, i el senyor Jordana ja m'ho va dir: “No exageres gens quan dius que no hi ha pressupost per iniciar coses noves.” El que estem fent ara és gestionar les obres que ja hi havia i donar solució als problemes que es puguin plantejar. El que es fa és intentar donar el caràcter que podem posar nosaltres a les obres que estan en curs.

Després hi ha una altra dimensió, la política, en què, com que primer hem hagut de resoldre més les qüestions del dia a dia, estem començant ara. I això implica el ministeri però també tot el Govern, perquè definir una política d'obra pública o d'agricultura no depèn únicament del titular del ministeri sinó que és una opció de govern. I al darrere de tot hi ha el grup parlamentari, el partit i el programa. I encara m'atreveixo a dir que hi ha una quarta dimensió, que és la personal, perquè cadascú veu les coses i té uns compromisos personals.

¿I per on arrenca aquesta dimensió política?

És qüestió de començar a traduir un programa i una determinada filosofia política en projectes. Per exemple, volem revisar la Llei de contractació pública, hi ha elements a corregir, tots ho sabem, i hem de convertir-la en projecte. També hi ha qüestions

polítiques, però que, en aquest cas, ens la faciliten perquè el projecte de llei estava preparat, com és el de la llei d'impacte ambiental, que va presentar el PLA i que ells mateixos van aconseguir que no s'aprovés posant tots els pals a les rodes possibles. És a dir, va ser un acte de cara a la galeria. Nosaltres la recuperem, ja hi ha el text, i estem revisant-lo per incorporar-hi el que van ser esmenes nostres, i això té tot un contingut polític.

Sí que s'ha mogut, però, algunes partides pressupostàries.

A aquest nivell els efectes no poden ser gaire importants. Tant és que una partida estigui en un ministeri o altre, acaben sumant el mateix. Que alliberem partides, que van substancialment a Educació i a Sanitat algunes, té un sentit de col·locar a cada ministeri el que pròpiament li correspon. Perquè si no es pot dir que Andorra

inverteix molt en obres però molt poc en educació, i una escola és una inversió en educació, un hospital és salut... El que no pot ser és que quan es valora la despesa en educació del país no es compti això, perquè aleshores tens uns resultats que infravaloren el teu esforç en educació o en qualsevol altre àmbit.

El canvi busca un retrat més fiable ja que això era un macroministeri on tots els diners estaven aquí, i a més facilitava i propiciava actuacions poc curoses perquè quan es necessitaven diners per fer una rotonda, per exemple, tenies el pressupost a la mà i podies agafar diners d'altres partides. Volem que tot això sigui molt clar i evitar les bateries de transferències d'un lloc a l'altre, perquè si no es desvirtua el pressupost. I aquest té un sentit perquè et marca una mica una política.

I de cara al nou pressupost, ¿es

podrà alliberar algunes partides per guanyar marge de maniobra?

En alguns casos sí que alliberem partides. Però hem de tenir en compte que aquest primer any és un any complicat perquè no volem fer funambulisme econòmic, ja que seria massa arriscat. Estem condicionats pel pressupost que tenim, però també per la crisi, pel marc econòmic, per compromisos adquirits...

Hi ha dos obres enormes en curs amb una gran impacte econòmic, com són el túnel dels Dos Valires i la desviació de Sant Julià. No vull fer cap victimisme, però no es pot negar que això condiciona, i no per un o dos anys, sinó per molts. Però aquí sí que hi hem intervingut, intentant modificar la forma de pagament. Intentarem alliberar una sèrie de partides corresponents a aquestes grans obres per no haver-les de pagar immediatament, per

poder tenir un cert marge de maniobra, per, tot i la situació econòmica, poder fer obres no tan importants però sí necessàries. El que no farem són obres de luxe, però sí que n'hi ha de més petites que cal fer. A més, ens interessa que hi hagi moviment en el sector de l'obra pública per assegurar la viabilitat de les empreses que hi ha, que a la vegada assegura feina a totes les persones que hi treballen. Aquesta filosofia està darrere el treball que es fa amb el pressupost.

Parlava de modificar la forma de pagament.

Sí, això afecta el túnel dels Dos Valires, perquè la desviació de Sant Julià ja ve definida pel pressupost que van fer els liberals. Ara, pel que fa al túnel, que estava previst pagar amb el mètode alemany, i això vol dir que l'any vinent ens caurien al voltant de 28 milions, estem negociant de convertir el pagament en diferit, a veure fins a on arribem: 20, 30 anys... Perquè si no ens condemna absolutament la capacitat inversora. Tindriem un gran túnel, una desviació de Sant Julià, que jo hauria preferit que fos d'una altra manera, però aleshores ens quedariem sense capacitat de fer res més, i això el país no s'ho pot permetre.

Davant d'això, no sé si s'han replantejat fer alguna modificació del Pla d'infraestructures o en tot cas ajornar-ne determinats projectes.

El Pla d'infraestructures el revisarem segur. Primer perquè inclou diferents coses, el traçat, per exemple, però també una temporització. Quan es va fer la situació econòmica era diferent, però ara ja estem fora d'aquests terminis i caldrà canviar-lo. Però sóc favorable també a fer una revisió més

en profunditat. Hem d'analitzar fins a quin punt la conjuntura econòmica justifica segons quin tipus de coses, veure què ens convé, el model que nosaltres volem. És molt diferent un país pensat com a país de trànsit d'un pensat amb vocació turística... En definitiva, i sovint els polítics no s'han parat prou a pensar-hi, els plans sectorials i altres coses són eines per vertebrar visions de futur.

Seguint el calendari del pla vindria la desviació de la Massana.

La desviació de la Massana, ja ho avanço, està en el pressupost amb una sèrie de plurianuals per poder anar fer-hi front en la mesura que siguem capaços de desembossar la qüestió econòmica. És la gran obra que ve darrere d'aquestes dues, perquè per lògica la vall del Nord té més déficits en aquest moment que no pas l'altra vall. Però això no impedeix que hi hagi partides per a totes les carreteres. S'ha fet un esforç important en la viabilitat d'Andorra cap a Espanya, i en tot el que és Escaldes, Encamp, Canillo i Soldeu també s'hi està treballant.

Pel que fa a mobilitat, també hi ha un estudi de cara a modificar les senyalitzacions.

Això ja s'està fent, cal uniformar les senyalitzacions. Se n'ha parlat també amb la Taula de Mobilitat i farem una reunió properament amb els set cònsols per posar sobre la taula tota una sèrie de punts. Cal fer una reflexió sobre com ha de ser la xarxa viària en el nivell més elemental. Tenim la capacitat i l'obligació de fer la xarxa viària molt més agradable i més segura, però és un esforç que cal fer amb els comuns.

¿Es modificarà la Llei de designació de carreteres?

Això s'haurà de fer, però s'haurà de fer per força perquè el nostre mapa viari canviarà en el moment que estiguin en funcionament les dues grans obres. El túnel dels Dos Valires no és una obra menor, en el sentit que elimina un revolt, sinó que modifica la viabilitat i fins i tot té efectes en la vida econòmica i social, perquè comunica dos valls que fins ara tenien una comunicació més difícil i s'haurà de preveure en la nova classificació de carreteres. Andorra ha canviat molt i el que eren vies interurbanes en molts casos són ara vies urbanes, i això caldrà que es replantegi.

Ara que el Govern i el Comú d'Encamp són del mateix color, ¿es desbloquejarà l'assumpte de la residència?

Em sabria molt de greu que l'alternança servís per dir ara hi ha uns comuns que es porten bé i d'altres que no. Evidentment que

“Confio en la vocació d'entesa de tot l'arc parlamentari; nosaltres la tenim i espero que els altres la tinguin”

¿Com veu l'estira-i-arrotonsa entre PS i ApC?

Som perfectament conscients que tenim catorze consellers i que necessitem suports. S'ha demostrat que, per les raons que siguin, l'acord amb ApC no ha funcionat i ens trobem, doncs, amb catorze consellers i un Govern monocolor i amb diferents escenaris, tot i que això s'ha de resoldre parlant qui hagi de parlar. Confio en la vocació d'entesa de tot l'arc parlamentari; nosaltres la tenim i espero que els altres la tinguin. El que no crec que faci cap favor a ningú són els discursos alarmistes que s'estan fent arribar. I el Govern no s'està esperant a tal o tal cosa, sinó que va treballant, i la prova és tota la qüestió de Pittsburg i l'OCDE. A més hi ha resultats,

tenim un nombre d'acords important i d'aquí a quatre dies arribarem als dotze que se'ns demanen.

¿Com valora el canvi d'executiva i les veus crítiques que han sortit darrerament al PS?

Si haguéssim fet una executiva amb el 100%, s'hauria venut que el PS era un partit piramidal en què no cabria la discrepància. Hem tingut un 80%, que és una xifra raonable, perquè no és fàcil una transició d'aquest tipus i sempre hi ha gent que té qüestions personals, les expectatives que es creen quan s'ha guanyat, que sovint són altes. Hauria trobat preocupant que l'executiva entrant ho fes amb un 60%.

he parlat amb el senyor Alís, i des de fa molt anys, perquè vam fundar conjuntament amb la resta de companys el PS. En la qüestió de la residència, que sí que ens afecta a nosaltres, però potser ho fan més les polítiques de benestar, el que sí que puc dir és que des d'aquest ministeri sempre hi haurà voluntat de diàleg per resoldre qualsevol cosa que digui Alís, Casadevall...

Hem parlat de l'assumpte. El que passa és que no hem avançat, però amb el que hem parlat hi ha vies de solució. Que no vol dir res més que això, vol dir que per part nostra i per part del senyor Alís hi ha la voluntat que es pugui desencallar dins el marc més general de veure quina és la política assistencial i de benestar.

Quant al departament de Medi Ambient, que sempre ha dit que era un dels grans oblidats per governs anteriors, ¿què pensa fer per donar-hi l'empenta que reclamava?

Em sorprèn el tractament tan menor que ha tingut tots aquests anys Medi Ambient. Fa la sensa-

ció que s'ha incorporat i ha crescut com a departament perquè és gairebé una obligació d'Estat del primer món. Recordo els primers moments, quan es va començar a incorporar. Maria Reig va intentar donar-hi un impuls institucional i va tenir un discurs que va arrelar prou perquè s'acabés fent una secretaria general i es comencés a fer coses.

Aquesta capacitat de la Maria i l'empenta va fer que es comencés també a condemnar una mica –i no és culpa seva, segurament– la imatge que es va acabar tenint al país del medi ambient: molt vinculat a una persona, a un voluntarisme i com un element gairebé annex. I s'ha quedat com un departament poc atès. Primer es feia una obra i després es mirava la qüestió del medi ambient.

Es tracta simplement de veure que el món no va per aquí. No es tracta de tenir sols un departament o un ministeri, sinó que ha de ser capaç d'incidir. No es tracta de girar la truita i dir que a partir d'ara manarà el verd, perquè seria fer-ne una caricatura, però s'ha de fer compatible.

Per això cal una llei d'impacte ambiental.

Sí, cal una llei d'impacte ambiental, però calen més coses. En tot això de què parlem ara, la convenció del canvi climàtic o la taula de treball que s'ha fet fa poc sobre el protocol de Mont-real relatiu a la capa d'ozó, és important que hi siguem per dos raons. Una, per demostrar la nostra voluntat de participar-hi, perquè hi ha gent que se sorprèn que un país de natura com Andorra no signi alguns d'aquests protocols, i aquest gest s'ha de fer perquè som en un món globalitzat i la gent et jutja a partir del que signes i del que no. I la segona raó, perquè nosaltres també ens hem d'autoobligar a partir d'aquests compromisos.

Parlant de signar i no signar, s'està estudiant l'adhesió al protocol de Kyoto. ¿Què implica això per a Andorra?

Vaig portar una proposta d'acord al Govern per poder avançar en la signatura de la convenció del canvi climàtic, que és una qüestió molt més global, i per treballar en el protocol de Kyoto.

El primer que hem de fer nosaltres és conèixer la nostra realitat perquè darrere una manifestació d'aquestes hi ha d'haver un rigor i no es pot signar per signar, ja que aleshores, i ens ha passat més d'un cop, firmen coses i no som capaços de complir-les. S'ha de mirar què podem complir i què no, i cal estudiar-ho molt bé.

¿Quina política seguirà amb el forn incinerador?

El forn, primer, té un històric complicat, i això condiona molt poder-ne parlar amb tranquil·litat. Ve d'un debat fort, de tots els problemes de salut i les actuacions que es va fer quan vam descobrir que el forn antic era una bomba de rellotgeria. Després de la manera com es va fer i de quina filosofia es va seguir a l'hora de decidir una incineració, que també va formar part del fort debat, ara ens trobem amb un problema a diferents nivells.

Tenim un problema financer important pel fet que, tot i que el Govern n'és titular en un 53%, el 47% restant està a mans de dues empreses, Novergie i Cespa, i no ens enganyem, encara que, per contracte, tenen l'obligació d'assessorar-nos, per aquestes empreses és un negoci; i és un negoci que no funciona ja que tenim un dèficit d'escombraries.

A aquest problema financer, perquè no els surten els números a les concessionàries, hi afegim un problema com a país perquè el forn l'hem de tenir aturat més del que convindria. Per al bon funcionament del forn hi ha una parada obligatòria, però a partir d'aquesta no n'hi hauria d'haver cap més, i ara l'hem d'aturar perquè no hi ha prou escombraries per cremar i es necessita un mínim de residus per assegurar un mínim de temperatura, que és el que et permet que no tinguis problemes en l'emissió de dioxines. Aquestes parades i arrencades creen dos problemes. D'una banda, erosionen el forn, que mecànicament té un estrès molt alt, i, de l'altra, la qualitat de les emissions sempre és una mica pitjor en el moment de l'arrencada.

No obstant, no són problemes greus ja que tenim molt ben monitoritzat el forn. I és que si d'alguna cosa va servir el debat és perquè es possessin les mesures de control. I estem treballant en com podem resoldre aquest problema tant a nivell financer com tècnic. És un debat complicat.

¿Es podria rescatar la concessió?

Rescatar és una possibilitat. El que passa és que hi ha un blindatge terrible i pot representar un cost per a l'Estat molt i molt important. La millor via seria un acord i que no s'hagués de recórrer a les clàusules de rescissió, perquè són gairebé lleonines. ■